

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Lubomíra Velce a soudkyň Mgr. Pavly Polednové a JUDr. Zuzany Sváčkové ve věci

žalobce: **T. R.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo dopravy**
sídlem 110 15 Praha 1, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12

o zaplacení 88 300 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. ledna 2024, č.j. 14 C 8/2023-45,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky 88 300 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 88 300 Kč od 26. 8. 2022 do zaplacení a současně žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce na žalované domáhal zaplacení nemajetkové újmy, která mu měla vzniknout v důsledku nepřiměřené délky řízení o pořádkové pokutě, které mu uložil Magistrát města Ústí nad Labem. Řízení dále probíhalo před Krajským úřadem Ústeckého kraje a pře Krajským soudem v Ústí nad Labem a trvalo 5 let a 11 měsíců. Žalobce nárok na finanční odškodnění uplatnil u žalované, která mu poskytla satisfakci ve formě konstatování porušení práva a omluvy.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. J.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Poukázala na obstrukční jednání žalobce v průběhu posuzovaného řízení, jehož předmětem bylo uložení pořádkové pokuty ve výši 500 Kč. K uložení pokuty došlo z důvodu, že se žalobce bez omluvy nedostavil k podání vysvětlení. Podle žalované jedinou nejistotou žalobce bylo, zda se mu za použití obstrukční praktiky podaří vyhnout pořádkové pokutě, což se mu nakonec povedlo.
4. Soud I. stupně vycházel ze zjištění, že 17. 5. 2016 bylo Magistrátu města Ústí nad Labem, jako správnímu orgánu I. stupně doručeno oznámení o přestupku, kterého měl žalobce dopustit dne 13. 5. 2016, když se svým vozidlem měl stát zákazu zastavení a na chodníku. Žalobce odmítl věc řešit v blokovém řízení a odmítl se vyjádřit. Dne 20. 6. 2016 správní orgán I. stupně předvolal žalobce k podání nezbytného vysvětlení k prověření oznámení o přestupku na den 20. 7. 2016. Zároveň žalobce byl poučen, že pokud se bez závažného důvodu nedostaví ke správnímu orgánu, může mu být uložena pořádková pokuta až do výše 5 000 Kč. Předmětná výzva byla žalobci doručena do vlastních rukou 24.6. 2016. Správní orgán I. stupně následně dne 22. 8. 2016 vydal rozhodnutí, jímž žalobci uložil pořádkovou pokutu ve výši 500 Kč. Toto rozhodnutí o pokutě bylo žalobci doručeno do vlastních rukou 26. 8. 2016. Dne 6. 9. 2015 a následně listinným podáním doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 14. 9. 2016 žalobce proti rozhodnutí o pokutě podal blanketní odvolání. Dne 8. 9. 2016 správní orgán žalobce vyzval k doplnění odvolání o odvolací důvody. Výzva byla žalobci doručena 20. 9. 2016. Následně správní orgán I. stupně žalobce opakovaně vyzval k doplnění odvolání a taktéž k podepsání odvolání výzvou ze dne 8. 9. 2016, doručenou žalobci 19. 9. 2016. Žalobce dne 11. 10. 2016 správnímu orgánu I. stupně doručil opětovně odvolání proti rozhodnutí o pořádkové pokutě, které správní orgán vyhodnotil jako opožděně podané, vyrozuměl proto žalobce o tom, že rozhodnutí o pořádkové pokutě nabylo právní moci a postoupil odvolání Krajskému úřadu Ústeckého kraje jako podnět k provedení přezkumného řízení. V reakci na toto sdělení žalobce doručil správnímu orgánu I. stupně podání, ve kterém uvedl, že nerozumí tomu, proč by mělo rozhodnutí o pořádkové pokutě nabytí právní moci, když se proti němu dne 6. 9. 2016 odvolal a na základě výzvy odstranil vadu daného odvolání, když odvolání podepsal a poslal ho správnímu orgánu I. stupně. Odvolací orgán odvolání pro opožděnost dne 6. 12. 2016 zamítl. Uvedl, že rozhodnutí o pořádkové pokutě nabylo právní moci dne 13. 9. 2016. Žalobce podal dne 6. 9. 2016 odvolání prostřednictvím prostého e-mailu. Odvolání podané k poštovní přepravě dne 12. 9. 2016 nebylo žalobcem podepsáno. Podání odesláno žalobcem dne 10. 10. 2016 pak bylo podáno opožděně. Žalobce, zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem podal proti rozhodnutí o odvolání dne 6. 2. 2017 žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který rozsudkem ze dne 4. 3. 2019, č. j. 75 A 2/2017-23, zrušil rozhodnutí o odvolání a věc vrátil odvolacímu orgánu k dalšímu řízení. Soud přisvědčil žalobci, že správní orgán I. stupně se dopustil porušení procesních ustanovení majícího vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, pokud v první výzvě k odstranění vad odvolání neuvedl žádnou lhůtu a ve druhé výzvě k odstranění vad uvedl lhůtu zcela neurčitou. Za procesní vadu pak soud označil i to, že ani jedna z výzev k odstranění vad odvolání neobsahovala poučení o následcích nedodržení výzvy. Konečně pak soud dovodil, že jelikož odvolání nebylo podepsáno, a bylo tak vadné, neměl odvolací orgán odvolání odmítnout pro opožděnost, nýbrž měl řízení zastavit. Odvolací orgán následně 5. 8. 2022 rozhodnutí o pokutě zrušil a řízení zastavil.
5. Při právním hodnocení věci soud I. stupně vycházel z aplikace § 5, § 13, § 31a zákona č. 82/1998 Sb., dále jen „OdpŠk“), § 2 odst. 3, § 6, § 8 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a rovněž z čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práva základních svobod a čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.
6. S ohledem na skutková zjištění by podle soudu I. stupně přiznání zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení v penězích by bylo v rozporu s dobrými mravy. To i z toho důvodu, že žalobce, jak zjistil soud I. stupně, využil institutu tzv. pojištění proti pokutám poskytovaného Motoristickou vzájemnou pojišťovnou a osobami s ní spojenými (Mgr. Jaroslav Topol). Uvedl, že orgánům soudní soustavy je známo, že Motoristická vzájemná pojišťovna, družstvo, je subjektem, který

Shodu s prvopisem potvrzuje I. J.

využívá jako hlavní procesní strategii „obhajoby“ přestupců nejrůznější procesní obstrukce, kterými cílí na znepřehlednění řízení a na vytvoření procesních pastí, které následně povedou k chybám správních orgánů či soudů. Konečným cílem takového nepoctivého jednání je docílení stavu, kdy nebude možno věc věcně projednat a účastníkovi případně uložit odpovídající trest. V této souvislosti soud I. stupně poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Konstatoval, že v nyní posuzovaném řízení došlo k jednání typickému právě pro zastupování osobami poskytujícími „pojištění“ proti přestupkům. Žalobce byl v rámci celého řízení zcela neaktivní, odmítl přestupek vyřešit v blokovém řízení, odmítl se k věci vyjádřit. Zvolil obstrukční postup spojený se subjektem, jehož cílem je snaha o destrukci systému státní (i soudní) správy v oblasti dopravních přestupků jeho zahlcením a destrukce právních zásad prostřednictvím obstrukčních technik a účelových výkladů. Hlavním smyslem a účelem takového jednání daných bylo právě řízení prodlužovat a znepřehledňovat, aby v konečném důsledku nedošlo k uložení trestu. Podle soudu samotné zastavení řízení je dostatečným zadostiučiněním. Žalovaná nadto poskytla žalobci zadostiučinění spočívající v konstatování porušení jeho práva a omluvu.

7. Přesto soud I. stupně uvedl, že k zamítnutí žaloby by vedly i další důvody nezávislé na již důvodu uvedeném. Zabýval se proto dále kritérii uvedenými v § 31a OdpŠk, pokud by bylo posuzované řízení nutno označit za nepřiměřeně dlouhé, čemuž tak podle soudu I. stupně nebylo. Zdůraznil zejména kritérium významu řízení pro žalobce. Uvedl, že podle judikatury Nejvyššího soudu řízení o uložení pořádkové pokuty nelze podřadit pod řízení se zásadně zvýšeným významem. Žalobci hrozilo uložení pořádkové pokuty ve výši 5 000 Kč. Protože byla mu uložena pokuta jen ve výši 500 Kč, mohla mít jen tato částka reálný dopad do práv žalobce. Jelikož se žalobce o řízení v podstatě nezajímal, když byl prakticky nečinný, soud I. stupně uzavřel, že posuzované řízení mělo pro něj jen nepatrný význam. Z uvedených důvodů žalobu zamítl a o nákladech řízení rozhodl s odkazem na § 142 odst. 1 o.s.ř.
8. Proti rozsudku podal žalobce včas odvolání. Soudu I. stupně vytkl nesprávné právní posouzení věci. Namítl, že zvolil-li obstrukce jako způsob obhajoby, pak byl tento způsob legitimní a nelze hovořit o zneužití práva. Tento postup podle žalobce nemohl jakkoliv eliminovat povinnost rozhodujících správních orgánů, resp. soudu věc projednat bez zbytečných průtahů. Pokud soud I. stupně dospěl k závěru, že žalobce nebyl v důsledku využití pojištění proti pokutám v nejistotě ohledně výsledku řízení, označil žalobce tuto argumentaci za scestnou. Dále žalobce namítl, že konstatování existence průtahů v jeho případě nemůže samotné zastavení řízení představovat dostatečnou kompenzaci způsobené újmy. Jednak se vlastního protiprávního jednání nedopustil, resp. vinna mu nebyla prokázána, jednak ani v případě, že by bylo možné konstatovat spáchání přestupku žalobce, vlastní zastavení by nemohlo představovat dostatečnou kompenzaci. Vzhledem k tomu, že soud I. stupně došel k závěru, že žalobci majetková újma nevznikla, jeví se jako zmatečné, že se soud dostatečností kompenzace ve formě konstatování porušení práva zabýval. Přesto podle žalobce náhrada nemajetkové újmy konstatováním porušení práva nemůže přinést odpovídající satisfakci. Zejména z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobci přizná nemajetkovou újmu podle svého uvážení.
9. Žalovaná ve vyjádření k odvolání předně akcentovala, že po celou dobu posuzovaného řízení se jednalo o bagatelní pořádkovou pokutu 500 Kč, která byla žalobci uložena proto, že se nedostavil k podání vysvětlení ve věci přestupku. Nejednalo se tedy o přestupkové řízení, ale o řízení o uložení pořádkové pokuty, která byla žalobci uložena z důvodu jeho nečinnosti. Žalobce proto podle žalované nemohl pocítovat jakoukoli nejistotu ohledně výsledku řízení a nemohla mu tak vzniknout újma. I pokud by žalobci nepatrná nemajetková újma v souvislosti s délkou řízení vznikla, byla již kompenzována jednak tím, že řízení bylo proti žalobci zastaveno a že mu žalovaná poskytla zadostiučinění formou konstatování porušení práva a omluvu. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku.
10. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně podle § 212, § 212a o.s.ř. bez nařízení jednání (§ 214 odst. 3 o.s.ř.) a odvolání neshledal důvodným.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. J.

11. Soud I. stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu a při právním hodnocení věci aplikoval relevantní ustanovení OdpŠk. Jeho skutková zjištění mohou být podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu.
12. Podle § 13 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
13. K porušení práva na přiměřenou délku soudního řízení ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a tím i nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty druhé a třetí OdpŠk nedochází tehdy, není-li věc projednána v ideální době, ve které by projednána být mohla, ale teprve tehdy, není-li projednána v době odpovídající její složitosti a významu předmětu řízení pro poškozeného, přičemž důvody, proč k tomu došlo, spočívají v postupu orgánu veřejné moci, a to buď zcela nebo v míře významně převažující podíl poškozeného na celkové délce projednávání věci. Nepřiměřeně dlouhým řízením je tedy takové řízení, k jehož nepřijatelné délce přispělo nezanedbatelným způsobem nedodržování procesních pravidel ze strany orgánů veřejné moci (např. neodůvodněnou nečinností). Při posouzení vzniku odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem, spočívajícím v nepřiměřené délce řízení ve smyslu § 13 odst. 1 ve spojení s § 31a odst. 3 OdpŠk, je na základě ustálené judikatury nutné vycházet z celkové doby řízení a zjistit, zda tato délka byla s ohledem na postup orgánů veřejné moci s přihlédnutím k demonstrativně jmenovaným kritériím v § 31a odst. 3 OdpŠk v konkrétním případě nepřiměřená (srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1328/2009, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. 30 Cdo 2098/2012, nebo ze dne 6. 8. 2012, sp. zn. 28 Cdo 3727/2011).
14. V projednávané věci, jak zjistil soud I. stupně, posuzované řízení trvalo 5 let a 11 měsíců. Lze jistě souhlasit se soudem I. stupně v tom, že sám žalobce k délce řízení přispěl svou procesní aktivitou, když podával odvolání bez toho, aniž by je odůvodnil nebo podal odvolání bez podpisu, takže správní orgán byl nucen žalobce opakovaně vyzývat k odstranění vad podání. Nicméně z provedených důkazů (zejména z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 3. 2019) vyplývá, že na délce řízení se podílely nemalou měrou rovněž orgány veřejné moci, které se dopustily porušení procesních pravidel (srovnej odst. 29 odůvodnění napadeného rozsudku). Nelze také přehlédnout, že uvedený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem byl správnímu orgánu, tj. Krajskému úřadu Ústeckého kraje, doručen 4. 3. 2019. Ten však s konečnou platností rozhodl až 5. 8. 2022, když rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem, kterým byla žalobci uložena pořádková pokuta, zrušil a řízení zastavil.
15. Na podkladě uvedeného odvolací soud nesouhlasí se soudem I. stupně, že posuzované řízení nebylo nepřiměřeně dlouhé. Opak statně uznala i sama žalovaná, když ve vyjádření k žádosti žalobce o odškodnění konstatovala, že v řízení došlo k porušení práva žadatele na spravedlivý proces, za což se žalobci omluvila. Na straně státu tak došlo k nesprávnému úřednímu postupu, když nebylo pravomocně rozhodnuto v přiměřené lhůtě. Odvolací soud vzal v úvahu, že posuzované řízení bylo typově standardní a že význam řízení pro žalobce byl nepatrný, pokud mu hrozilo nanejvýš uložení pokuty 500 Kč. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že namísto peněžité náhrady v daném případě lze za adekvátní zadostiučinění považovat již žalovanou poskytnuté konstatování porušení práva a omluvu.
16. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil.
17. Výrok o nákladech odvolacího řízení má oporu v § 142 odst. 1 ve spojení s § 151 odst. 3 a § 224 odst. 1 o.s.ř. Odvolací soud v této fázi řízení úspěšně žalované přiznal paušální náhradu 300 Kč za

písemné vyjádření k odvolání (§ 1 odst. 1, odst. 3 písm. a/, § 2 odst. 3 vyhlášky
254/2015 Sb.).

č.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně. Přípustnost dovolání přezkoumá za podmínek stanovených v § 237 o.s.ř. dovolací soud.

Praha 9. května 2024

JUDr. Lubomír Velc v.r.
předseda senátu